

Luova työ

vaatii erilaisia tiloja

Parhaat ideat eivät yleensä synny tiiviisti omaan työpisteeseensä liimautuneena. Tiloihin ja hyvinvointiasioihin perehtynyt Maaretta Tukiainen aukaisee oven luovaan toimistoon.

Teksti Marjo Tiirikka · Piirros Juha Helasto

Johtaminen ja toimintakulttuuri vaikuttavat merkittävästi työhyvinvointiin, mutta myös työympäristöllä on tärkeä merkityksensä. Lähes kaikissa työtehtävissä tarvitaan luovuutta, ja tätä voidaan myös tiloilla tukea.

Asiantuntijatyö on muuttumassa yhä enemmän tiimityöksi, jolloin ryhmätyötilojen merkitys korostuu. Sisustusarkkitehti ja Lcf Life Coach **Maaretta Tukiainen** mielestä suomalaiset neuvotteluhuoneet ovat kuitenkin yleensä varsin ankeita. Usein ikkunatonta huonetta hallitsee aivan liian suuri pöytä ja kankeat tuolit tekevät olosta hankalan.

»Pöytää ei välttämättä tarvita ollenkaan tai sen voisi korvata pienemmällä siirrettävillä pöydillä. Kokolattiamatto ja säkki- tai nojatuolit tuovat tilaan rentoutta», Tukiainen heittää.

Koska neuvotteluhuoneessa on tarkoitus ideoida, seinille on varattava runsaasti tilaa ajatusten kirjaamiselle. Tähän sopii perinteisen ratkaisujen lisäksi vaikkapa magneettitaulu tai liitutaulumaalilla käsitelty seinä. Papereita voi kiinnittää myös kaikua vähentävälle huopapinnotteelle.

Koska muistijälki syntyy emootiosta, jokaisesta neuvotteluhuoneesta voi tehdä

omanlaisensa. Tilan voisi varata tarkoitukseen ja tunnelman mukaan.

Ylipäätään tärkeintä luovassa työssä on erilaisten tilojen vaihtelua tuova kombinaatio: on levollisia, rauhoittavia tiloja, mutta myös virkistäviä ja stimuloivia tiloja, tiloja yksintyöskentelyyn tai ryhmässä ahertamiseen.

»Luova prosessi on jokaisella omanlaisensa, ja tätä pitäisi myös tilojen tukea. Koska mielentilat vaihtuvat, myös tilojen pitäisi olla monipuoliset.»

Yhteisöllisyyttä ja »onnekkaita sattumuksia» lisääviin kohtaamistiloihin kannattaa erityisesti satsata, ovat ne sitten postilokerikko, taukotila, keittiö, kahvautomaatti tai kirjasto.

Helpot kikat vaihteluun

Työtila ei ole kuluerä vaan voimavara ja resurssi, jota voidaan muuttaa aina välillä. Jos suurempia tilamuutoksia ei ole näkyvissä, sitä voi tuunaila itsekin – esimiehen luvalla luonnollisesti.

Luova tila on tunnelmatila, eräänlainen mielen tila.

Maaretta Tukiainen

»Uskon aloitteellisuuteen. Jos tilan viihtyvyyttä on tarvetta kohentaa, asiaa olisi hyvä pohtia yhdessä koko tiimin kanssa ja tehdä esimiehelle ehdotus. Idean voi kenties toteuttaa itse vaikka tiimi- tai virkistymispäivänä.»

Helpoimpia ja edullisimpia tapoja piristää tiloja on esimerkiksi lisätä vihersivien käyttöä.

Vanhat huonekalut tuovat kodikkautta, eikä kaiken tarvitse aina suinkaan olla designia. Kivoja huonekaluja

voi löytää kirpputoreilta ja vanhoja voi verhoilla.

»Tutkimukset osoittavat, että viihtyisiksi koetut työpaikat ovat yleensä myös kodikkaita. Kaikkea ei ole välttämättä oltava ostettu kalustekaupasta, vaan on hyödynnettävä sitä mitä itse kultakin saattaa löytää: joutavia aarteita kotoa tai mökiltä.»

Tutkimustulosten mukaan myös luonnon katselu rauhoittaa ihmismieltä, on se sitten huonekasvi tai maisemakuva seinällä. Vaikkapa työntekijöiden itse otta-

mista valokuvista saa kauniita suurennuksia tiloja koristamaan. Valaistuksessa latistavan yleisvalon sijaan jo pelkkä valaisintyyppin vaihtaminen voi pehmentää tunnelmaa.

Kutkutusta kaikille aisteille

Maaretta Tukiainen pitää visuaalisuutta tärkeänä. Kaunis ja toimiva työympäristö lisää viihtyvyyttä ja vaikuttaa positiivisesti työhyvinvointiin. Parhaat edellytykset luovuudelle ja ideoinnille tarjoavat kuitenkin tilat, joissa ruokitaan näköaistin lisäksi muitakin aisteja.

Makuaistia voi hemmotella pienillä suupalloilla, vaikkapa hedelmillä tai pähkinöillä. Musiikki ja muut äänet luovat tunnelmaa, ja tuntoaistia voi herkistää erilaisilla pintamateriaaleilla.

»Erilaiset pinnat rikastuttavat aistikoemuksia: tarvitaan sileää ja karheaa, pehmeää ja kovempaa.

Mielestäni kulumat ja railot juuri tekevät tilasta täydellisen.»

Myös liike on tärkeää, liittyhän se

oleellisesti prosessiajatteluun. Monet kävelevät mielellään esimerkiksi kännykkään puhuessaan. Liike rauhoittaa: kiikkutuoli, keinu tai riippukeinu sopivat mainiosti myös toimistoon. Ylipäättään asentoja ja työskentelypaikkoja kannattaa jo ergonomisestikin vaihdella työpäivän aikana.

Tukiainen kuvailee luovaa tilaa tunnelmatilaksi, eräänlaiseksi mielen tilaksi. Organisaation sisään astuessa näkee heti, onko tunnelma vapauttava, energinen ja iloinen vai etäinen ja kylmän kliininen.

»Usein kuvittelemme, että arvokkuus jotenkin nousee, kun kaikki on hirveän vakavaa ja virallista. Tosiasiassa tärkeitä ovat kuitenkin rentous, mutkattomuus, epämuodollisuus, kodikkuus, sympaattisuus ja aitous.»

Huumorin käyttäminen on jopa suotavaa totisen puurtamisen vastapainoksi.

»Ilo tarttuu vetäen asiakkaitakin puoleensa. Kierteestä tulee helposti positiivinen, ja se ruokkii itse itseään», Maaretta Tukiainen kertoo. ■